

Drammen 12. november 2014

Høring - utredning av økonomi og pengestrømmer i norsk filmbransje

Kommentarer v/Bjørn Erik Pihlmann Sørensen

I kapittel 7 i utredningen "Åpen Fremtid" er det summert opp et sett anbefalinger over de ulike områdene utredningen har belyst. Jeg vil kommentere noen av de områdene som er av regional betydning. At regionene får større tilskudd er i seg selv positivt, men ikke om det gjennomføres slik anbefalingene fremmes i utredningen. Jeg er knyttet til Viken regionen og uttaler meg på bakgrunn som profesjonell filmarbeider fra dette området. Mitt fagfelt er produsent og regissør, har styreverv i Norsk Filmforbund, og har vært tilsluttet arbeidsgruppen som etablerte Viken Filmsenter.

Så hva kan forslaget om å kanalisere alle tilskudd for kortfilm til de regionale filmsentrene medføre?

I dag har filmsentrene, i tillegg til å bygge opp under den regionale filmbransjen, også et stort fokus på talentutvikling og arbeid med barn og unge. Midlene, som i dag er svært begrenset, har derfor en stor spredning på dette feltet.

NFI sin rolle er vektlagt den profesjonelle bransjen, og skal, slik hovedmålet er formulert, *...være av høy kvalitet, kunstnerisk dristighet og nyskaping, og som utfordrer og når et stort publikum i Norge og internasjonalt.*

For å styrke filmbransjen regionalt må det legges klare føringer for at midlene som da forflyttes fra NFI og over til regionene blir kanalisert på en slik måte at det er den profesjonelle bransjen som nyter godt av dette.

På bakgrunn av dagens nivå av tilskudd må det være et krav til at tilskuddene konsentreres til et lavere antall produksjoner. Dette er i tråd med de anbefalinger som også er gitt for kinofilm i utredningen. Her bør mye av de samme forutsetningene ligge til grunn for å få kortfilmer av høy kvalitet og som bidrar til en mer bærekraftig filmproduksjon. Det er naturlig nok viktig med et høyt antall produksjoner for å få bredde, men da må også tilskuddene økes.

Jeg ønsker også å kommentere behovet for hvordan NFI sin tilskuddsordning for kort- og

dokumentarfilm trenger en strukturendring. Om anbefalingen i utredningen ikke tas til følge og NFI viderefører dagens tilskuddsordning er det viktig å se på hvordan denne kan forbedres. I dag er det én konsulent som sitter med ansvaret for den kunstneriske vurderingen. Dette er en svakhet med ordningen. Med samme konsulent i en åremålsstilling på fire år gjør at vurderingen opp mot NFI sitt hovedformålet (jfr. pkt ovenfor om NFI sin rolle), er utsatt og får i dagens ordning etter mine begrep en snever prosjekt vurdering. Vi ser at tilskuddsordningene for kinofilm er fordelt på flere konsulenter, hvor filmskaperne selv velger konsulent.

Tilskuddsordningen for kort- og dokumentar dekker i tillegg så mange ulike kunstuttrykk at den overordnede kunstneriske vurderingen blir svært krevende. Grovt kan man dele denne tilskuddsordningen inn i kategoriene; narrativ fiksjon, animasjon, dokumentar, musikkfilm, og dernest kommer en hel rekke underkategorier.

Ordningen har riktignok en 2. opinion vurdering, men her er midlene svært begrenset, og man kommer inn i denne først etter at konsulenten for produksjonstilskudd til kortfilm har vurdert prosjektet og et evt. avslag foreligger. For filmskaperne vil muligheten til å velge en av to konsulenter i seg selv bidra til å styrke det kunstneriske mangfoldet.

I anbefalingene fremkommer det en utfordring med hensyn til Oslo (som i dag ikke er dekket av et filmsenter), om man går inn for en løsning hvor NFI sin ordning overføres til regionene. Det foreslås at Oslo innlemmes i tilskuddsordningen med Viken filmsenter. Dette vil undergrave Viken Filmsenter sin posisjon fullstendig. Det man i praksis gjør da, er at NFI med dagens funksjon overføres til Viken, men bare med sterkt reduserte midler (da NFI sin pott skal fordeles på alle landets filmsentre).

Klyngen av bransje i Oslo, slik vi leser i utredningen, er så stor at søknadsmassen vil langt på vei tilsvare det som NFI opererer med i dag, og disse representerer i realiteten filmarbeidere fra mange andre regioner. Denne skjevheten vil klart være i disfavør av den regionale bransjen innenfor det som er Viken område i dag og igjen vil dette forringe den regionale forankringen som er Viken Filmsenters fremste oppgave.

Hvis ikke Oslo skal få sitt eget filmsenter, og denne anbefalingen gjøres gjeldene må midlene øremerkes for det regionale nærværet kontra Oslobasert bransje.

I praksis vil skjevfordeling likevel ikke kunne reguleres godt nok, fordi eksempelvis så ligger Akershus så tett opp mot Oslo, at det i realiteten er mange filmarbeidere som bor der, som dermed sogner til Viken. Så enhver søknad vil da, utfra hvordan produsent setter sammen prosjektet, tilpasse seg for den potten som er mest hensiktsmessig.

Med alle disse utfordringene vil Viken få et identitetsproblem, og den regionale tilstedeværelsen viskes ut. Det er derfor sterkt å fraråde at Oslo innlemmes i Viken, kun med dette for øye å gi bransjen der tilgang på tilskuddsordningene.

Kommentarer vedr. regionalt filmfond.

Med de anbefalingene som ligger til grunn i utredningen er det tydelig at Viken også trenger et regionalt filmfond. I dag mangler denne muligheten til å bringe regionens filmarbeidere på banen. Bransjen regionalt er prisgitt de nasjonale støtteordningene, og med anbefalingene om å øke tilskuddene til regionale fond vil situasjonen forverres ytterligere da vi mister tilgangen på midler.

Utredningen peker på at fordelingen av midlene bør avspeiles bransjestørrelse og resultat. Her er altså ikke Viken regionen på banen, og man mister midler som kan bidra til å styrke bransjen og kvaliteten.

Filmkommisjonen er anbefalt flyttet til en av regionene, her vil også Viken stå svakt om et fond ikke kommer på plass. Desentraliseringen av NFI sine ordninger vil altså slå dårlig ut for Viken regionens bransje totalt sett.

Med vennlig hilsen

A handwritten signature in blue ink, reading "Bjørn Erik Pihlmann Sørensen".

Bjørn Erik Pihlmann Sørensen
Produsent og regissør